

UNIVERSITETET I BERGEN

Det psykologiske fakultet

Utdanningsmelding 2017

Innhold

Utdanningskvalitet	3
Portefølje og dimensjonering	4
Tilrettelegging for praksis i studiene	6
Oppfølging av handlingsplaner	6
Appendiks: Opptaksramme	7

Denne utdanningsmeldingen er organisert etter punktene Universitetsdirektøren ber fakultetet om å svare på i brev datert 22.01.18

UTKAST

Utdanningskvalitet

Status for fremdrift av igangsatte kvalitetstiltak og behov for nye

Fakultetet har i 2017 fortsatt arbeidet med fakultetets *Strategiplan for økt studiekvalitet og en styrking av fakultetets fagmiljø* (Studiekvalitetsprosjektet), og jobbet med å implementere de vedtatte revisjonene og nye programmene. Dette arbeidet fortsetter i 2018, med valgsemester på psykologstudiet, oppstart av tredje året på bachelor i spesialpedagogikk og opptak til en revidert studieplan for master i psykologi. Fakultet har fortsatt sin deltakelse i DigUiB prosjektet, og har hatt møter med Læringslab, som har resultert i fem nye prosjekter. En fortsatt prioritert målsetting er å styrke tilhørighet og gjennomføring på lavere grads studier og tiltak knyttet til resultatene i studiebarometeret (2015, 2016 og 2017). Fakultetet har derfor i samarbeid med Sammen utviklet og startet implementeringen av et gjennomgående kurstilbud for studenter ved alle bachelor- og masterprogram. Fakultetet setter også av kr 300 000 i budsjettet for 2018 der studieprogram kan søke om prosjektmidler til utvikling av tiltak som øker studiekvalitet. I tillegg har hvert institutt fått 10 000 til tiltak for å stimulere til dialog mellom studenter og faglig ansatte.

Fakultetet er representert i faggruppen for psykologiutdanninger i det nasjonale RETHOS-prosjektet. Prosjektet skal formulere rammeplaner for alle helseutdanninger, og starter opp et intensivt arbeid i 2018. Resultatet av prosessen kan få stor betydning for psykologutdanningen. I 2018 planlegges det også å forsterke og formalisere samarbeidet med TVEPS (Tverrprofesjonell læring). Fakultetet er også involvert i prosessen med å utforme tiltak som skal gjøre ELTE-kandidater kvalifisert for autorisasjon som psykolog.

Fakultetet tilbød to nye valgemenner for års-/bachelorstudenter i 2017, og tilbyr et tredje i 2018. I 2018 vil mentorordning for studenter på års- og bachelorstudium bli utredet nærmere. Fakultetet nytter i dag eldre studenter som seminarledere og planlegger å utvide innholdet i denne rollen i retning av mentorveiledning av ferskere studenter.

Ved profesjonsstudiet i psykologi har fakultetet hatt særlig fokus på de to første årene, og arbeidet med å legge til rette for undervisning av storkull og kulldeling. Som følge av evalueringer har også emner senere i studieløpet blitt revidert, med omlegging til vurderingsformer som i større grad prøver ferdigheter i tillegg til kunnskap.

For lærerutdanningene, både PPU heltid/deltid og lektorutdanningene, har det også vært gjort et større arbeid med å revidere og implementere endringer i tråd med ny Forskrift til rammeplan.

Gjennomstrømming og frafall. Oppfølging av Studiebarometeret.

Gjennom studiekvalitetsprosjektet har fakultetet hatt fokus på økt kvalitet i nye og reviderte studieprogram, samt rekruttering, tilhørighet og gjennomføring på alle bachelor- og masterprogram. På bachelornivå har økt tilhørighet på programmene vært særlig viktig, mens på masterprogrammene har rekruttering hatt størst fokus, begge med mål om å hindre frafall. Fakultetet har hatt et godt samarbeid med Sammen for å synliggjøre yrkesrelevans i bachelor- og masterprogrammene, og startet implementeringen av et gjennomgående kurstilbud for å fremme tilhørighet, studiemestring og karriereplanlegging. Dette kurstilbudet vil ruller ut i sin helhet i 2018, men vi ser allerede en effekt av tiltak som gjelder arbeidslivsrelevans på Studiebarometeret 2017.

Fakultetet arbeider videre med styrking av lærerutdanninga ved UIB, i tråd med innføring av nye Nasjonale rammeplaner for integrert lektorutdanning og PPU. Blant annet har UiB styrket arbeidet med praksis i lærerutdanningene ved å tilføre fakultetet en administrativ stilling. I 2018 etableres det også en ettfagsmodell for PPU, samtidig som dette er det siste året uten masterkrav.

Andre tiltak som videreføres i 2018 som ledd i oppfølgingen av Studiebarometeret er

- Videreføring av faste studentfrokoster mellom PSF og fakultetsledelsen
- Styrke studentenes medvirkning, og kontakten mellom institutt og fagutvalg, gjennom faste møter, evalueringsfrokost og representasjon i råd og utvalg
- Styrke tilhørighet og kontakt med fagmiljø gjennom lunsjmøter, pizzakveld og forskningsgruppeseminarer, blant annet gjøres det grep for å integrere masterstudenter i pågående forskning ved instituttene.

Frafallet på første studieår av profesjonsstudiet i psykologi var som ventet noe høyere som følge av omlegging av opptaksordningen, og i 2017-opptaket ble det derfor tatt opp ekstra mange studenter også som følge av at en andel av studentene i 2017-kullet kunne overføres til 2016-kullet.

Studieprogramevalueringer i 2017 og status for revisjonsarbeidet

Alle studieprogrammer ved fakultetet har blitt gjennomgått i lys av NOKUTs nye tilsynsforskrift, med tanke på å kvalitetssikre godt samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelser, undervisning, læringsaktiviteter og vurderingsformer. Videre har det blitt gjennomført programsensorevalueringer etter bestilling, og studentevalueringer etter mal av Deltakende evaluering. Revisjonen av semester 8 og 9 ved psykologstudiet, samt masterstudiet i psykologi, implementeres høsten 2018 som følge av evalueringer.

I forbindelse med implementering av ny rammeplan har PPU-studiet blitt evaluert og revidert, og det er ventet at det blir gjennomført en helhetlig evaluering av Profesjonsstudiet i psykologi i 2018/2019.

Portefølje og dimensjonering

Portefølje og dimensjonering: Planer for endringer og dimensjonering av studietilbud og opptak. For 2019/20 er opptaksrammen for SO opptaket 535 plasser og for masterstudiene 147 antall plasser. For praktisk-pedagogisk utdanning /PPU heltid/deltid) er tallet 290 studieplasser, men fakultetet er i dialog med HF-fakultetet om å omdisponere 39 studieplasser fra PPU til 13 treårige studieplasser på bachelor i spesialpedagogikk. I tillegg ønsker HF å omdisponere 35 PPU-plasser til lektorutdanningene. Dette vil gi en ny opptaksramme på 216 PPU-plasser. Opptaksrammen for masterstudiene ved fakultet er økt de siste årene som følge av intern omdisponering av studieplasser. Ut fra det sterke søknungen i Samordna opptak er det behov for nye fullfinansierte studieplasser også i årene framover.

Planer for utvikling av studietilbudet, oppretting/nedlegginger av studieprogram, vurdering av robusthet i fagmiljø og fordeling av studieplasser

Fakultetet har i 2017 jobbet med en større revisjon av masterprogrammet i psykologi. I revisjonen har en studieretning skiftet navn, nye emner blitt opprettet og emnerekkefølgen blitt byttet på. Studentene får nå et større innslag av studieretningsemner i det første semesteret, og et nytt praksisemne i arbeids- og organisasjonspsykologi. Den reviderte studieplanen har opptak høsten 2018. I 2018 vil det bli utredet

mulige navneendringer for masterprogrammene i barnevern og i helsefremmende arbeid, gjeldende fra høsten 2019.

Masterprogrammet i logopedi er en helsefaglig grad som tilbys sammen med Det medisinske fakultet. På grunn av varslede endringer i bidraget fra MED vil vi i 2018 revidere studieplanen for logopedi-programmet før opptaket høsten 2019. Oppstarten av et femårig integrert løp i logopedi, som er vedtatt i studiekvalitetsprosjektet og godkjent i Universitetsstyret, er utsatt til 2019 da også denne studieplanen følgelig må revideres.

Institutt for pedagogikk har nedsatt en prosjektgruppe som skal jobbe med å aktualisere og utvide masterprogrammet i pedagogikk med tanke på økt rekruttering og gjennomstrømming. Konkret arbeides det med å utvikle flere spor i masterprogrammet, og instituttet skal bruke en referansegruppe med aktører fra samfunns- og arbeidsliv som rådgivende organ. I 2018 vil fakultetet fortsette arbeidet med å utrede en mulig etablering av en egen mastergrad i spesialpedagogikk. En slik satsing vil være i tråd med nasjonale satsinger innen skole og helse. Forutsetningen er at fakultetet blir tilført nye studieplasser knyttet til spesialpedagogikk og logopedi. Videre er det viktig for fakultetet å øke studieplassene på de studieprogrammer som er knyttet til helsefagene og etableringen av Helsecampus Årstadvollen. Vi har tidligere spilt inn ønske om følgende økning i fullfinansierte plasser.

Tabell 1 Innspill om nye studieplasser program, antall og finansieringskategori

Studie	Antall	Kategori
Psykologi (profesjon)	13	A
Barnevern (master)	5	D
Logopedi (5-årig master)	40	C
Spesialpedagogikk (bachelor)	17	D

Fagmiljøet knyttet til årsstudiet i psykologi ble i 2017 forsterket med to nye stillinger, blant annet for å bygge ut emneporteføljen på lavere grad og for å økt grad snu fokus fra vurdering til læring. Fagmiljøet rundt nevrologisk poliklinikk ved Institutt for biologisk og medisinsk psykologi vil bli forsterket i 2018 med ytterligere en stilling.

UIB fikk nye studieplasser på lektorutdanningen i 2017, en satsing hvor fakultetet bidrar med pedagogikk og praksisopplæring/utplassering. Fakultetet har også opprettet en ettfagsmodell for PPU med oppstart i 2018, hvilket vil medføre en økning i kvalifiserte søkere til PPU-studiet. Det er dermed behov for å styrke lærerutdanningen ytterligere i 2018.

I 2018 vil fakultetet fortsatt satse på:

- Iverksetting av ettfagsmodell og innføring av masterkrav ved PPU
- Flere faste vitenskapelige undervisningsstillinger som vil gi bedre muligheter for kontakt, samhandling og studiestøtte overfor studentene.
- Sammenheng mellom læringsutbytte og vurderingsform, og arbeids- og undervisningsformer, samt en videreføring av kvalitetsarbeidet med både emne- og programbeskrivelser i tråd med Norsk kvalifikasjonsrammeverk (NKR).
- Å øke bevissthet og kunnskap om utdanningsledelse på alle nivå i organisasjonen. Jevnlige møter mellom programansvarlige, visedekan og studiesjef.
- Sikring av god tilhørighet og profesjonsidentitet gjennom videreføring av dagens mentorprogram for profesjonsstudentene i samarbeid med Senter for krisepsykologi.

Tilrettelegging for praksis i studiene

Det psykologiske fakultet har omfattende innslag av praksis i flere utdanninger og et betydelig antall studenter er til enhver tid i praksis. Dette gjelder studenter i lærerutdanningene, psykologstudiet, og utdanningene i logopedi og spesialpedagogikk. I tillegg får studentene på masterprogrammet i global development og på en av studieretningene på masterprogrammet i psykologi tilbud om praksis i form av internship. Det legges også til rette for internasjonalisering i praksisstudier ved at studenter på flere programmer får gjennomført praksis i utlandet.

For de helsefaglige utdanningene er fakultetet i kontinuerlig dialog med Bergen kommune om praksis i primærhelsetjenesten, særlig med tanke på forsterket deltakelse i TVEPS-samarbeidet. De eksisterende praksisoppleggene må følges opp i lys av Studietilsynsforordningen og UHR-prosjektet «Kvalitet i praksis».

For lærerutdanningene trengs mange flere praksisplasser som følge av flere tildelte studieplasser. Fakultetet vil arbeide for å legge til rette for flere avtaler og praksisplasser i Bergen om omliggende kommuner.

Tabell 2: Praksisomfang i 2017/2018

Studieprogram	Høst 17	Vår 18	Totalt
PPU (hel-/deltid)	151	146	297
5årig lektor	390	52	442
Logopedi	24	24	48
Spesialpedagogikk	21	0	21
Psykologstudiet	305	224	529
GLODE	8	22	30
Totalt	899	468	1367

Oppfølging av handlingsplaner

Handlingsplan for etter- og videreutdanning 2015-2017

Fakultetet har de siste årene arbeidet systematisk for å bygge opp og vedlikeholde en attraktiv EVU-portefølje. Det ble i 2017 startet et arbeid med en langtidsplan for etter- og videreutdanning ved fakultet. Dette arbeidet vil fortsette i 2018, når den nye handlingsplan for Etter- og videreutdanning ved Universitetet i Bergen blir vedtatt. Fakultetet har opprettet et nytt EVU-kurs i 2017, og har planer om å opprette ytterligere ett kurs i 2018. Det er et mål at alle etter- og videreutdanningsemner ved fakultetet inkluderer digitale elementer i undervisning, vurdering og evaluering. Det er gjort mye arbeid for å digitalisere EVU-emner i 2017 og dette arbeidet vil nye emner kunne dra nytte av i 2018.

Institutt for pedagogikk skal tilsette en førsteamanuensis for å følge opp kompetanseløftet for lærere i ungdomsskole og videregående skole, og er i gang med å utvikle en portefølje som retter seg spesifikt mot denne satsingen.

Handlingsplan for utdanningskvalitet

Fakultetet har satset på utvidelse av tilbud om engelskspråklige emner, praksisemner og delstudier i utlandet i master- og profesjonsutdanningene, ikke minst økt tilbudet om praksis i utlandet. I 2018 vil fakultetet se på muligheten for å implementere aktiv avmelding av delstudium i utlandet i ett eller flere studieprogram.

I 2016 og 2017 har fakultetet jobbet med innføring av mal og retningslinjer for sensorveiledning for eksamen. Dette arbeidet vil fortsette i 2018. Fra og med høsten 2017 er 100 % av skoleeksamensavviklingen ved fakultetet gjennomført digitalt. Vi har også signalisert til UiB sentralt at psykologutdanningen og logopedi-utdanningen er interessert i å innføre stasjonsbaserte kliniske eksamener (OSKE), som medisinerutdanningen og farmasistudiet har gode erfaringer med.

Det vil i løpet av 2018 utredet hvordan fakultetet skal utvikle og implementere et meritteringssystem for fremragende undervisere og fremragende undervisningsmiljøer. Vi viser for øvrig til følgende tidligere nevnte tiltak:

- Samkjøring av programbeskrivelser opp mot NKR/Tilsynsforskriften
- Integrering av masterstudenter i forskningsmiljøer
- Faglig-sosiale møter mellom studenter, fagmiljø og ledelse
- Sammen-kurstilbudet for økt tilhørighet, studiemestring og karriereplanlegging
- Mentorveiledning av laveregrads studenter

Appendiks: Opptaksramme

I tråd med et som er meldt inn i utdanningsmeldingen, og med de føringer som ligger i tildeling av studieplasser, melder fakultetet en foreløpig opptaksramme for studieåret 2019/20. Merk at fakultetet har både frie studieplasser (ramme) og øremerkede studieplasser som i stor grad ikke kan omfordes til andre studier. Øremerkede studieplasser gjelder profesjonsutdanningen i psykologi, praktisk-pedagogisk utdanning, spesialpedagogikk og logopedi.

Tabell 3: Opptaksrammer for bachelorprogram og profesjonsstudium i psykologi 2019/20

Kode	Program	Ramme 2019/20
BAPS-PSYK	Bachelorprogram i generell psykologi	60
BAPS- AOP	Bachelorprogram i arbeids- og organisasjonspsykologi	60
BAPS-PED	Bachelorprogram i pedagogikk	40
BAPS- SPED	Bachelorprogram i spesialpedagogikk	23*
ÅRPS	Årstudium i psykologi	225
ÅRPED	Årstudium i pedagogikk	40
PRPSYK	Profesjonsstudium i psykologi	87
	Totalt	535

*Økes til 36 forutsatt omdisponering av studieplasser fra PPU

Tall for enkelte studieprogram og studieretninger er ikke vedtatt. Instituttene ser på den type studieplass (ramme eller øremerket), samlede veilederkapasiteten på instituttet og den spesifikke utdanningsbakgrunnen til søkere når de vurderer den endelige fordeling av masterplassene på instituttet. Opptaksrammene for master således retningsgivende

Tabell 4: Opptaksramme¹ for masterprogrammene for studieåret 2019/20

Institutt	Per institutt		Per program
Institutt for biologisk og medisinsk psykologi	22		
Master i logopedi			22
Institutt for pedagogikk	20		
Master i pedagogikk Campus*			10
Master i pedagogikk IKT*			10
HEMIL	65		
Master i Barnevern			25
Master i helsefremmende arbeid			20
Master in Global development Theory and practice			20
Institutt for samfunnspsykologi	40		
Master i psykologi			40
Totalt	147		147

*Master i pedagogikk og pedagogikk IKT har opptak hvert andre år. I 2019 er det således master i pedagogikk som skal ha opptak.

¹ Det psykologiske fakultet har 147 fullfinansierte mastergradsplasser, men opptaksramme på 157 studieplasser. Gjennom studiekvalitetsprosjektet etablerte vi en tredje studieretning på masterprogrammet i psykologi. Nevroretningen ved IBMP har 4 plasser, hvilket gir 18+18 plasser ved de to andre retningene. Med bakgrunn i tilbakemeldinger fra KD om at studieretninger på master bør ha minst 20 studenter, og med begrunnelse i sårbarhet i læringsmiljø ved frafall på IBMP-retningen, økes opptaksrammen til 10+20+20 plasser ved masterprogrammet i psykologi.